

Освенъ свѣтли-тъ тържества, има оште едно нѣ-
пито; което най-много одѣйствува върху чувства-та и
въображение-то на простия народъ. Подъ туй име
разумѣваме тѣжовни-тъ и надъ природни случки и
сношение-то на хора-та съ невидими-тъ същщества;
оште видѣния-та и чудеса-та, които играять една та-
кава важна рола въ безбройни-тъ сръдне-вѣкови ле-
генди («житиета»), но които за наша-та Православна
Църква нѣмать никакво каноническо значение. Въ на-
чалото на сръдния вѣкъ имало много по сѣкакви чу-
деса и видѣния; имало ги, така да кажемъ, на сѣка
стѣпка; народа билъ простъ и неразвитъ, на сѣко
дори и най-обикновенно певление въ природа-та или
въ човѣшкия животъ приемалъ за чудо. Сѣки прика-
звалъ свои-тъ съништа отъ халуцинация (единъ видъ
лудостъ) и простия народъ съ нетърпение слушалъ
тѣзи приказки, а като притурялъ по нѣшто и отъ
себе-си пускалъ ги да вървятъ отъ уста въ уста. Ле-
генди-тъ (житиета-та) се съчинявали на него време
сѣкщо така, както въ наше време се сковавать град-
ски-тъ и селски-тъ сплетки и интриги. Легенда не е
ништо друго, освенъ една уйдурма, фантастически
напѣстрена и скроена споредъ уметвенни-тъ и нрав-
ственни-тъ потребности на съвременното общество. Па-
па Григорий най-много помагалъ да се развивать тѣ-
зи легенди: едно за туй, че суевѣрие-то и идеяло въ
сѣмѣката на римската иерархия, а друго, че и той
самичакъ, като синъ на свое-то време, билъ човѣкъ
съ голѣмо въображение, а съ късь умъ.

Изъ следне-то се види каква посока имала тази